

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

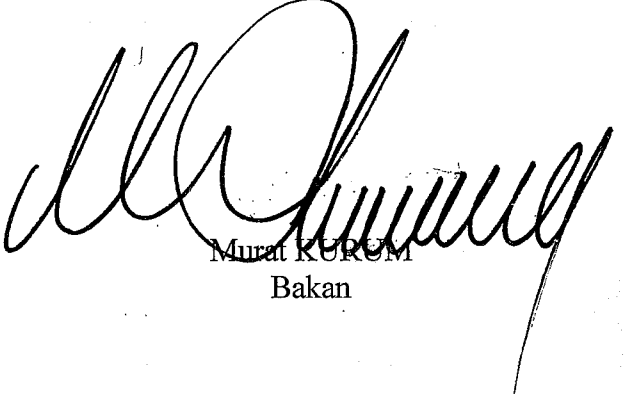
Sayı :30824082-610-3418461
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA.

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (51 Adet, 93 Sayfa)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. SEVDA ERDAN KILIÇ'IN
TBMM 7/60464 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Greenpeace Türkiye, "İngiltere'nin son 3 yılda Türkiye'ye yaklaşık 481.000 ton plastik atık gönderdiği, bu atıkların bazılarının doğaya terk edildiği ve hatta yakıldığı" konusunda açıklama yapmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Son 3 yılda başta İngiltere olmak üzere yurt dışından ülkemize ne kadar plastik atık gelmiştir?
- 2- Toplamda ne kadar plastik atık gelmiştir?
- 3- Ülkemize getirilen plastik atıklar nasıl imha edilmektedir? Bu atıkların bazılarının doğaya terk edildiği bilgisi gerçeği yansıtmakta mıdır?

CEVAPLAR

- 1,2- Ülkemizde ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği ve Bakanlığımız tarafından yayımlanan 2021/25 sayılı Atık İthalatı Uygulama Genelge ile yürütülmektedir. 2021 yılı itibarıyla kaynağı, içeriği ve kalitesi belirsizlikler içeren karışık türde plastiklerin ithalatı yasaklanmıştır. Bununla birlikte atık ithalatı yapan tesislere getirilen yeni tesis kriterleri ve Banka Teminat Mektubu uygulamaları ile atık ithalatı yapan tesis sayısı kontrol altına alınmıştır.

Ayrıca, ithal edilecek atık plastiklerdeki kontaminasyon oranı %1 ile sınırlandırılarak, temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek atık ithalatı yapılması sağlanmıştır. 2020 yılında 775 bin ton olan plastik atık ithalat rakamı alınan tedbirler sayesinde 2021 yılında 685 bin tona gerilemiştir. Çoğunlukla Avrupa ülkelerinden olmakla birlikte dünyanın muhtelif ülkelerinden atık ithalatı yapılmakta olup, gümrüklerde ve tesislerde yapılan sıkı denetimler sayesinde 2022 yılında da temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek plastik atıkların ithalatına müsaade edilmektedir.

- 3- Plastik atık ithalatı geri dönüşüm amaçlı yapılmakta olup yakma ve bertaraf amaçlı plastik atık ithalatı yasaktır. Sadece ithal edilen atıklar değil iç piyasada toplanan atıkların da doğaya terk edilmesi ve çevreye zarar verecek şekilde yakılması yasaktır. Bu kapsamda, Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN) /Mobil Atık Takip Sistemi (MoTAT) ile tehlikeli atıklar atık üreticisi tesisten başlayarak atık işleme tesislerine kadar atık yüklü araçlardaki mobil cihazlar vasıtasıyla çevrimiçi olarak (anlık verilerle) izlenmektedir. 2021/9 ve 2021/16 sayılı Atık İthalatı Uygulama Genelgeleri ile ithal edilen plastik atıkların gümrük işlemlerinden sonra atık işleme tesisine gönderimindeki taşıma süreci de MoTAT kapsamına alınmış olup, söz konusu atıkların taşıma işlemleri 2021/25 Sayılı Genelge ile MoTAT dâhilinde sürdürülmektedir.

Atık işleme tesislerine kabul edilen atıklara uygulanan işlemler MoTAT ile entegre çalışan çevrimiçi yazılım olan Kütle Denge Sistemi (KDS) üzerinden izlenmektedir. MoTAT ile gerçekleştirilen taşıma işleminin sonlanmasıyla taşınan atık, atık işleme tesisinin stokuna otomatik olarak eklenmekte ve bu tesislerde geri kazanıma / bertarafa tabi tutulmaktadır. KDS uygulamasından atık işleme tesislerinin stokları, geri kazanım faaliyeti neticesinde üretilen ürünler ile üretimde kullanılan katkı ve çıkan fire bilgisini içeren kütle-denge bilgisi çevrimiçi olarak gerçekleştirilen bildirimlerle kayıt altına alınmaktadır.

Ayrıca, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan diğer meri mevzuat hükümleri uyarınca, yalnızca geri kazanım faaliyeti gerçekleştirilmesi amacıyla atık ithalat izni verilen atık işleme tesisleri ve atıkların ulaştığı geri kazanım faaliyeti gösteren tesisler, atıkların Türkiye gümrük bölgesine gireceği sınır gümrük idaresinin bulunduğu 17 ildeki 27 ihtisas gümrük kontrol noktasında incelemeler başta olmak üzere, bu atıkların ülkeye girişinden itibaren yurtiçinde toplanmasından taşınmasına ve geri kazanımından prosesin kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan bakiye atıkların bertarafına kadar olan tüm süreçte, Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzde görevli denetim personelleri tarafından denetlenmektedir.

Bu doğrultuda, Bakanlığımıza ve İl Müdürlüğümüze ulaşan tüm şikayetler ihbar niteliğinde kabul edilerek gümrük kontrol noktalarında, geri dönüşüm tesislerinde ve atıkların işleme tesislerine ulaştığı ana kadarki her yerde yapılan inceleme ve denetimlere istinaden çevre kirliliğine yol açan atık üreticilerinin ve/veya atık ithalatı gerçekleştiren/usulsüz geri kazanım yapan firmaların tespit edilmesi durumunda mevzuatımız çerçevesinde gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır.

2018 yılından günümüze kadar Bakanlığımız ve Taşra Teşkilatımız tarafından atık bertaraf ve geri dönüşüm tesislerine yönelik 26.978 adet denetim gerçekleştirilmiş olup, Çevre Kanununa aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen işletmelere de toplam 300.882.483,87 TL idari para cezası uygulanmıştır.